

Dichelopandalus bonnieri

Korallräka

Kräftdjur, Marina tiofotade kräftdjur

NE

NA

LC

DD

NT

VU

EN

CR

RE

Sårbar (VU)
B1ab(iii)+2ab(iii); D2

Klass: Malacostraca (storkräfter), **Ordning:** Decapoda (tiofotade kräftdjur), **Familj:** Pandalidae (pandalider),
Släkte: *Dichelopandalus*, **Art:** *Dichelopandalus bonnieri* - korallräka Caullery, 1896 **Synonymer:**

Kännetecken

Denna räka är relativt ovanlig vid svenska västkusten, ofta funnen i närheten av djupa kallvattenskorallrev (Lophelia sp.). Nära nog identisk med Atlantopandalus propinqvus, men D. bonnieri har en yttergren på tredje paret käkfötter och stjärtplattan har sex eller fler sidotaggar.

Totallängd: upp till 160 mm, vanligen mindre än 100 mm. Panntaggen är lång, uppåtböjd och når långt utanför antennplattan, den är längre än ryggskölden. Överkanten på panntaggen är svagt konvex ovanför ögonen och taggarna sträcker sig bara ut ungefär halvvägs på översidan, där den yttersta taggen sitter nästan vid antennplattans slut. Tre taggar finns på den främre delen av ryggskölden bakom ögonhålans kant av de totalt 9–10 taggarna (sällan 8), och längst ut på panntaggen finns en tand ovanför spetsen. Undersidan av panntaggen har 6–8 tänder, vanligen sju, fallande i storlek utåt. Panntaggen är svagt skivformig undertill, störst vid första tanden. Ryggskölden har en mycket svagt utbildad ås upptill i anslutning till panntaggen. Ryggskölden har en kraftig antenntagg samt en något svagare munkantstagg. Antennskaftsfliken (styloceriten) är rundad och kortare än ögat. Antennskaftet når mindre än halvvägs ut på antennplattan. Antennplattan har rak ytterkant och kanttaggen når lika långt som eller något utanför själva plattan. Käkarna har både bituskott och tugguskott samt en tresegmenterad palp. Tredje paret käkfötter når ungefär 75–80 % ut på antennplattan och har både yttergren och epipod.

De båda första paren gångben är försedda med klosax, där första parets klosax inte kan ses utan förstoring. Andra benparet är asymmetriskt: carpus på höger ben har fem (sällan 6 eller 7) segment, medan vänster ben har carpus uppdelad i 38–45 segment (hos juveniler från 30 och uppåt). Övriga ben är normala gångben och fallande i längd bakåt. Tredje bakkroppssegmentet saknar trubbig upphöjning på översidan men har en i bakkanten svagt utdragen trubbig spets över fjärde segmentet. Femte bakkroppssegmentet har en bakåtriktad tagg på sidoplåten. Stjärtplattan har vanligen 6–8 par taggar.

Färgteckning. Korallräka är blekt rödaktig.

Utbredning och status

Korallräka förekommer i norra delarna av Skagerrak. Den europeiska utbredningen sträcker sig från Biscayabukten upp via Brittiska öarna och Irland till Nordnorge och Island. Arten är inte funnen i grönländska vatten.

Arten är i svenska vatten endast påträffad i Säckan/Singlefjordsområdet, i samma miljö som ögonkorall *Lophelia pertusa*, och har således en mycket begränsad utbredning. Eftersom larverna är planktoniska finns dock en möjlighet att nyrekrytering till svenska vatten kan ske utifrån. Inga studier bedrivs på arten i Sverige, och det finns inga data på beståndstätheter eller utbredningsområde.

Ekologi

Korallräka kan bara påträffas i de nordligaste delarna av Bohuslän från 40–50 m och nedåt. Djuputbredningen i Atlanten sträcker sig mellan 20 och 850 m (vanligast 200–400 m). Arten finns ofta i närheten av djupa korallrev eller på sandblandad lerbotten. Den är skildkönad till skillnad från arterna inom släktet *Pandalus*.

Honorna bär ägg från oktober till april då alla larver hunnit kläckas. Antalet ägg ökar med honans storlek och kan variera mellan ett hundratal och flera tusen. De planktoniska larverna genomgår flera utvecklingsstadier. Räkorna blir könsmogna vid cirka 18–20 månaders ålder. Livslängden uppgår till tre till fyra år. Arten förekommer hos oss på strömsatta bottenar. Den är både rovdjur och asätare. Själv blir den byte främst för olika fiskarter.

Hot

Ett tänkbart hot mot arten är bottentrålning, i vilken den kan förekomma som bifångst.

Åtgärder

Det rekommenderas att öka kunskapen om arten genom att t.ex. ta del av yrkesfiskares räkfångster och av Fiskeriverkets provfiskningsprogram. Om bestånd kan lokaliseras skyddas de förmodligen bäst genom trålfiskeförbud i området, hela året eller delar därav.

Övrigt

Namngivning: *Dichelopandalus bonnieri* Caullery, 1896. Crustacés Schizopodes et Décapodes. i Koehler, R. Résultats scientifiques de la campagne du "Caudan" dans le Golfe de Gascogne. Annales de l'Université de Lyon, 26: 365–419. Synonymer: i äldre litteratur kan det stå *Pandalus leptocerus* eller *Dichelopandalus leptocerus* istället för *D. bonnieri*. Men *Dichelopandalus leptocerus* (S.I. Smith, 1881) är en egen art med utbredning längs atlantkusten av Nordamerika.

Etymologi: *bonnieri* (lat.) = efter J. J. Bonnier (1859–1908), en fransk kräftdjursparasitolog.

Litteratur

Al-Adhub, A.H.Y. & Bowers, A.B. 1977. Growth and breeding of *Dichelopandalus bonnieri* in Isle of Man waters. – *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom* 57: 229–238.

Pike, R.B. 1952. Notes on the growth and biology of the prawn *Pandalus bonnieri* Caullery. – *Journal of the Marine Biological Association of the United Kingdom* 31: 259–267.

Smaldon, G. 1979. *Coastal shrimps and prawns*. Synopses of the British Fauna (New Series), No. 15, Field Studies Council, Shrewsbury.

Författare

Matz Berggren 2017 (kännetecken, ekologi, utbredning, bearbetad av Ragnar Hall, ArtDatabanken). Maria Thomasson & Marina Kommittén 2002. © ArtDatabanken, SLU 2005 (naturvårdsinformation).